Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător Chisilița Violeta

Dosarul nr. 3a-1377/24
2-22136482-02-3a-19112024

D E C I Z I E

24 februarie 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae
Grefier Goncear Violeta

examinând, în ședință publică, cererea de apel depusă de Oriol Adrian și Oriol Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Oriol Adrian și Oriol Victor împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 15 septembrie 2022, Oriol Adrian și Oriol Victor au sesizat instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ îndreptată împotriva Serviciului Vamal prin care au solicitat anularea actului administrativ individual de calculare a drepturilor de import reflectat în chitanța AC nr. 692950 din 08 iulie 2022 și obligarea restituirii sumei de 36268, 88 lei.

În motivarea acțiunii, Oriol Adrian și Oriol Victor au indicat că, la 8 iulie 2022 au plecat la Iași (Romania) cu mijlocul de transport personal, pentru a procura bunuri de uz personal, pentru necesitățile familiilor sale.

Comunică reclamanții că la intrarea în Republica Moldova prin punctul vamal Leuseni, inspectorului vamal Constantin Armeanu i-au fost prezentate următoarele bunuri: doua televizoare (cîte unul pentru fiecare persoană), doua aspiratoare (cîte unul pentru fiecare persoană) un uscător de păr și o tigaie, toate bunurile fiind

însoțite de facturi. La fel, i-au declarat inspectorului ca aceste bunuri sunt obiecte de uz personal și sunt destinate cerințelor familiilor.

Necătând la aceasta, inspectorul vamal i-a obligat sa achite drepturile de import.

Menționează reclamații că, potrivit art. 2 lit. g) din Legea nr. 1569 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice din 2002, obiecte de uz personal – orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităților casnice, inclusiv haine și încălțăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităților gospodărești, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de necesitate personală, bunuri destinate cerințelor familiale uzuale, animale de casă, precum și instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupației sau profesiei, toate aceste bunuri neputînd fi destinate activității comerciale sau de producție.

Potrivit art. 5 alin. (1), lit. a) din aceeași lege, persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, precum și mărfuri menționate în anexa la prezenta lege, cu condiția că acestea nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.

Iar potrivit art. 11, (1) Destinația mărfurilor deplasate de către persoana fizică peste frontiera vamală se determină reieșind din categoria mărfii, cantitatea ei, precum și din analiza tuturor circumstanțelor călătoriei. (2) Mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final). (3) Membri ai familiei sînt soțul (soția), copiii (inclusiv cei adoptivi), părinții, persoanele asupra cărora este instituită, conform legii, tutela sau curatela. (4) La stabilirea destinației mărfurilor se iau în considerare următoarele: a) categoria mărfii: modul de consum, practica de utilizare; b) cantitatea mărfii: articole omogene de aceeași denumire, de aceeași mărime, model, culoare etc.; c) circumstanțele legate de călătorie: scopul călătoriei, durata ei, țara în care s-a aflat și țara în care pleacă persoana. (5) Obligația de a confirma faptul că marfa nu este destinată activității comerciale sau de producție se pune în seama persoanei fizice care deplasează marfa.

Susțin reclamanții că declarațiile și dovezile făcute precum ca bunurile importate fac parte din categoria obiectelor de uz personal stipulate în art. 5 p.(1) a) a Legii nr. 1569/2002 din 20.12.2002, nu au fost luate în considerație, fiind obligați de către inspectorul vamal sa achite drepturile de import în mărime de 36268,881ei.

Notează reclamanții că au depus în adresa Serviciului Vamal al Republicii Moldova cerere prealabilă înregistrată cu nr. 21180 din 18.07.2022, iar prin răspunsul nr. 12610 din 16.08.2022 Serviciul Vamal a refuzat sa restituie suma de 36 268,88 lei încasată ilegal.

Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 5 iunie 2024 a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Oriol Adrian și Oriol Victor împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual de calculare a drepturilor de import reflectat în chitanța AC nr. 692950 din 08 iulie 2022 și obligarea restituirii sumei de 36268 lei 88 bani

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 iunie 2024, Oriol Adrian și Oriol Victor au declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 5 iunie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral, în sensul declarat.

În motivarea apelului, Oriol Adrian și Oriol Victor au indicat că nu sînt de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), pronunțată la 5 iunie 2024, considerând-o neîntemeiată, or, instanța de fond a examinat cauza superficial, a omis să aprecieze probe esențiale deja administrate și a aplicat eronat normele de drept material.

Apelanții au menționat că răspunsul oficial al Biroului Vamal de Frontieră Albița nr. 5535 din 12.10.2023, emis cu aproximativ opt luni înainte de pronunțarea hotărârii din 05.06.2024, a fost depus la dosar în faza examinării fondului, însă nu a fost analizat în mod efectiv de către instanță.

Potrivit acestui înscris, la data de 8.07.2022, la ieșirea din Uniunea Europeană, Oriol Victor a prezentat personal bunurile și facturile fiscale nr. F0033131 și nr. F0034676, acestea fiind înregistrate în registrul Tax Free pe numele său.

Apelanții subliniază că această probă confirmă în mod direct faptul că bunurile aparțineau a două persoane diferite, respectiv tatălui și fiului, iar nu unei singure persoane, cum a reținut instanța de fond.

Atrag atenția că stabilirea destinației bunurilor trebuia realizată prin prisma relației de rudenie dintre cei doi, Oriol Victor fiind tatăl lui Oriol Adrian, deci rudă de gradul I.

În opinia apelanților, această împrejurare are relevanță juridică directă, deoarece legea permite introducerea în țară a obiectelor de uz personal destinate membrilor familiei. Bunurile importate - televizoare, aspiratoare și un uscător de păr - au fost achiziționate pentru necesitățile casnice a două unități familiale distincte, reprezentate de tată și fiu.

Au menționat că ambii s-au aflat fizic la punctul de trecere al frontierei, iar cantitatea bunurilor era justificată prin consum final, neexistând indici de comercializare.

Apelanții au invocat și un viciu de procedură produs la momentul controlului vamal. Ei au susținut că întocmirea unui singur act administrativ pentru bunurile

aparținând ambelor persoane nu le este imputabilă, întrucât inspectorul vamal a insistat ca declarația să fie completată doar de Oriol Adrian, motivând că urma să își finalizeze schimbul de tură. Deși în fața primei instanțe s-a solicitat audierea inspectorului vamal Armeanu Constantin pentru a confirma aceste circumstanțe și presiunile administrative exercitate, instanța nu s-a pronunțat asupra acestei cereri probatorii, ceea ce, în viziunea apelanților, echivalează cu privarea lor de un mijloc de probă esențial pentru aflarea adevărului.

Totodată, în apel și în notele suplimentare s-a criticat interpretarea dată de Serviciul Vamal noțiunii de „obiecte de uz personal".

Apelanții consideră că autoritatea vamală a aplicat în mod forțat plafonul de 300 euro specific „altor bunuri", deși mărfurile în cauză se încadrează în categoria obiectelor de uz personal.

În susținerea acestei teze, s-a invocat art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1569/2002, care permite introducerea obiectelor de uz personal fără achitarea drepturilor de import, fără a institui un plafon valoric maxim pentru aceste bunuri.

În opinia apelanților, televizoarele, aspiratoarele și uscătorul de păr sunt bunuri destinate nevoilor casnice și cerințelor familiale uzuale, astfel că aplicarea limitei de 300 euro a fost nelegală.

<u>Poziția intimatului pe marginea apelului:</u>

Partea intimată a fost notificată despre posibilitatea depunerii referinței cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază opinia, precum și probele invocate în susținerea acesteia.

Astfel, la 4 februarie 2026, Serviciul Vamal, Biroul Vamal Centru a prezentat referința asupra cererii de apel prin care a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărîrii instanței de fond.

<u>Admisibilitatea apelului:</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 29 iunie 2024, Oriol Adrian și Oriol Victor au declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 5 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 5 iunie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 29 iunie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, „*motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată*".

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la 3 noiembrie 2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 2 decembrie 2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Totodată, se constată că apelanții au prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 de lei, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

<u>Argumentele părților în cadrul judecării apelului:</u>

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, apelantul Oriol Victor a susținut argumentele invocate în cererea de apel și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat.

Reprezentantul intimatului, Serviciul Vamal, Biroul Vamal Centru, Guțanu Vadim a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Apelantul Oriol Adrian, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost legal citat și nu a comunicat motivele neprezentării. În aceste condiții, Completul judiciar, în temeiul art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților neprezenți la proces.

<u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Subsumând punctul de vedere al participanților, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința cererii de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, *„examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.*

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, *„instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces”.*

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, *„instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege”.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *„hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*Hirro Balani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului

Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În conformitate cu prevederile art. 195 al Codului administrativ, *„procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171”.*

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *„instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.*

În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, *„la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *„hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.*

Astfel, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 8 iulie 2022, Oriol Adrian și Oriol Victor au importat în Republica Moldova, din România, două televizoare în sumă de 21999,80 RON, aspirator fără sac în sumă de 1199 RON, aspirator Dyson în sumă de 2470 RON, un uscător de păr Dyson în sumă de 2599,90 RON și o tigaie în sumă de 399,90 RON, iar potrivit chitanței AC nr. 692950 din 08 iulie 2022

Serviciul Vamal a calculat drepturilor de import pentru bunurile menționate în sumă de 36268 lei 88 bani (f.d.6-10).

La 18 iulie 2022, Oriol Adrian și Oriol Victor au depus în adresa Serviciului Vamal cerere prealabilă, înregistrată cu nr. 21180, solicitând restituirea drepturilor de import încasate la PVFI Leușeni (f.d. 13).

Prin răspunsul nr. 28/11-12610 din 16 august 2022, Serviciul Vamal a refuzat restituirea drepturilor de import încasate de la Oriol Adrian și Oriol Victor (f.d. 12).

Nefiind de acord cu actele administrative emise, Victor Oriol și Adrian Oriol au depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2024, acțiunea depusă de Oriol Adrian și Oriol Victor a fost respinsă.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru apreciază ca fiind absolut întemeiată soluția instanței de fond și ca neîntemeiate alegațiile părților apelante, din considerentele ce succed.

<u>Admisibilitatea acțiunii:</u>

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

La caz, identificînd obiectul acțiunii, pornind de la stabilirea și analiza scopului urmărit de reclamanți prin cerințele formulate, Completul judiciar menționează că reclamantul a formulat o acțiune în contestare, or, ultimii solicit anularea actului administrativ individual de calculare a drepturilor de import reflectat în ***chitanța AC nr. 692950 din 8 iulie 2022*** și obligarea restituirii sumei de 36 268, 88 lei.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ, (1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.*

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel atestă că, chitanța AC nr. 692950 din 8 iulie 2022 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice - reprezintă act administrativ defavorabil reclamanților.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

La caz se atestă că, anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune, Oriol Adrian și Oriol Victor au respectat procedura prealabilă.

Prin decizia Serviciului Vamal adoptată în cadrul procedurii prealabile nr.28/11-12610 din 16.08.2022 cererea prealabilă a fost respinsă (f.d.12).

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Oriol Adrian și Oriol Victor la 15 septembrie 2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Cu referire la fondul acțiunii:</u>

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Fiind învestită cu competența de soluționare a prezentului litigiu ca instanță de fond, Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) prin hotărîrea din 5 iunie 2024, a respins

acțiunea depusă de Oriol Adrian și Oriol Victor împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2024, ca fiind legală și întemeiată, iar alegațiile părții apelante ca neîntemeiate din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, *valoarea în vamă a mărfurilor este determinată în conformitate cu prezenta lege, cu tratatele internaţionale ratificate de Republica Moldova, precum şi cu actele normative ale Guvernului, adoptate în scopul executării acestora.*

Conform art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, *autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Conform art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.*

Potrivit art.5 pct.16 Cod vamal, prin *declaraţie vamală* se înțelege acţiune sau act prin care o persoană manifestă, sub forma şi în modalitatea prevăzute, voinţa de a plasa mărfurile sub un anumit regim vamal, menţionând, dacă este cazul, procedura specifică care urmează să fie aplicată.

În conformitate cu art. 2 lit. e), f) și g) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, *prin **bunuri** se înțelege mărfuri, obiecte de uz personal şi mijloace de transport; prin **mărfuri** se înțelege orice bunuri mobile, obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (monedă națională și valută străină în numerar, valori mobiliare materializate și instrumente de plată exprimate în monedă națională și valută străină), gaze naturale, energie electrică, energie termică, alt fel de energie, precum și mijloace de transport, cu excepția celor prevăzute la lit.h); iar prin **obiecte de uz personal** se înțelege orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităţilor casnice, inclusiv haine şi încălţăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităţilor gospodăreşti, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de necesitate personală, bunuri destinate cerinţelor familiale uzuale, animale de casă, precum şi instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupaţiei sau profesiei, toate aceste bunuri neputînd fi destinate activităţii comerciale sau de producţie;*

Art. 4 alin. (2) din aceiași lege, prevede că *la introducerea bunurilor, bagajului neînsoțit pe teritoriul vamal, persoanele fizice sau transportatorul declară și achită drepturile de import organului vamal situat în punctul de trecere a frontierei de stat. La solicitare, bunurile și bagajul neînsoțit pot fi vămuite la organul vamal interior, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.*

Potrivit art. 5 alin. (1) lit. a), b) din aceiași Lege, *persoanele fizice au dreptul: a) de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, bancnote, monede şi cecuri în moneda naţională a Republicii Moldova, precum şi mărfuri menţionate în anexa la prezenta lege, cu condiţia că acestea nu sînt destinate activităţii comerciale sau de producţie; b) de a introduce pe teritoriul ţării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decît cele indicate la lit.a) a căror valoare în vamă nu depăşeşte suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim şi care nu sînt destinate activităţii comerciale sau de producţie. Dacă valoarea în vamă a bunurilor depăşeşte cuantumul neimpozabil menţionat, drepturile de import se vor percepe reieşind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micşorează valoarea impozabilă a bunului).*

Conform art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, *mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final).*

Potrivit pct.4 din Regulamentul cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1185 din 30.09.2003, *bunurile calificate drept obiecte de uz personal, conform art. 2 lit. g) din Lege, sînt cele procurate (obţinute) pentru folosirea (consumul) persoanei care le deplasează peste frontiera vamală sau pentru membrii familiei acesteia, prevăzute la alineatul (3) al art.11 din Lege. Existenţa membrilor familiei se confirmă prin actele respective. În cazul lipsei acestor acte, bunurile nominalizate nu pot fi calificate drept obiecte de uz personal. Persoanelor fizice în cauză le pot fi acordate facilităţi fiscale la trecerea mărfurilor specificate mai sus, în conformitate cu prevederile lit.b) alineatul (1) al art.5 sau anexei la Lege.*

Astfel, instanța de fond a reținut că de către reclamanți au fost procurate, conform facturii nr.075077022-F0034677 și a bonului fiscal cu nr. 0260-00034 din 08.07.2022, aspirator fără sac în sumă de 1, 199 lei românești (f.d.6), aspirator Dyson în sumă de 2470 lei românești, uscător de păr Dyson în sumă de 2599,90 lei românești și o tigaie în sumă de 399,90 lei românești potrivit facturii nr.075077022-F0034676 (f.d.7) și două televizoare în sumă de 21999,80 lei românești potrivit facturii nr.075077222- F0033132 și nr.075077022-F0033131 (f.d.8-9), în total 28,668,6 lei românești, echivalentul a 1 464 euro, (potrivit cursului valutar BNM la data de 08.07.2022).

Urmare a celor indicate mai sus, Completul judiciar conchide că instanța de fond just a concluzionat că deși reclamanții/apelanți pretind că mărfurile declarate

reprezintă obiecte de uz personal, totuși, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decît cele indicate la lit.a) a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului).

Astfel, la caz, Completul judiciar menționează că bunurile introduse de către apelanți – două televizoare în sumă totală de 21 999,80 RON, un aspirator fără sac în sumă de 1 199 RON, un aspirator Dyson în sumă de 2 470 RON, un uscător de păr Dyson în sumă de 2 599,90 RON și o tigaie în sumă de 399,90 RON – au constituit în total 28 668,6 RON, echivalentul a 1 464 euro la cursul BNM din 08.07.2022, valoare care depășește semnificativ plafonul neimpozabil de 300 euro prevăzut pentru transportul terestru.

Contrar susținerilor apelanților, simpla calificare subiectivă a bunurilor drept „obiecte de uz personal” nu este suficientă pentru a atrage aplicarea facilității prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1569/2002. Instanța reține că, potrivit art. 11 alin. (2) din aceeași lege și pct. 4 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1185 din 30.09.2003, calificarea unor bunuri drept obiecte de uz personal presupune nu doar natura lor, ci și dovedirea destinației efective pentru consum personal ori familial, inclusiv prin confirmarea calității de membru al familiei prin acte justificative.

Or, în speță, chiar dacă apelanții au invocat relația de rudenie tată–fiu, instanța constată că bunurile introduse – două televizoare și două aspiratoare, dintre care unul de marcă Dyson, precum și un uscător de păr Dyson – prin valoarea și caracteristicile lor depășesc limitele rezonabile ale unui bagaj personal obișnuit și se circumscriu noțiunii de „alte bunuri” în sensul art. 5 alin. (1) lit. b) din lege.

Referitor la invocarea răspunsului Biroului Vamal de Frontieră Albița nr. 5535 din 12.10.2023, instanța de apel reține că înscrisul respectiv confirmă doar faptul prezentării bunurilor și a facturilor la ieșirea din Uniunea Europeană pe numele lui Oriol Victor, însă nu are relevanță determinantă sub aspectul calificării juridice a bunurilor la introducerea lor în Republica Moldova și nici nu infirmă aplicabilitatea plafonului de 300 euro prevăzut de art. 5 alin. (1) lit. b). Faptul că bunurile ar fi aparținut ambelor persoane nu schimbă concluzia privind depășirea cuantumului neimpozabil și obligația de achitare a drepturilor de import.

Cu privire la pretinsul viciu procedural legat de întocmirea unui singur act administrativ și neaudierea inspectorului vamal, Completul judiciar constată că

aceste circumstanțe nu sunt de natură să influențeze legalitatea calculării drepturilor de import, întrucât obligația de declarare și de achitare a acestora decurge direct din lege, iar cuantumul a fost determinat în baza valorii în vamă a bunurilor confirmate prin facturi. Eventualele aspecte organizatorice privind completarea declarației nu pot conduce, prin ele însele, la anularea actului administrativ, în lipsa demonstrării unei încălcări esențiale care să fi afectat drepturile substanțiale ale apelanților.

Urmare a celor relatate, Completul judiciar reiterează că Serviciul Vamal nu a emis un act „discreționar" sau „imperativ" independent, ci a aplicat automat dispozițiile legale în urma declarației vamale depuse de declarant. Chitanța tipizată TV-14 (seria AC nr. 692950) reprezintă materializarea unei proceduri legale de percepere a drepturilor de import ca efect direct al depășirii plafonului de 300 euro prevăzut de art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1569/2002.

Completul judiciar reține că sub aspectul marjei de apreciere a statului în materie fiscală și vamală, este relevantă cauza (*Gasus Dosier- und Fördertechnik GmbH c. Olandei (23.02.1995))*, în care Curtea a reținut că statele dispun de o largă marjă de apreciere în domeniul politicii fiscale și al perceperii taxelor, iar ingerințele în dreptul de proprietate (art. 1 Protocolul nr. 1) sunt justificate dacă sunt prevăzute de lege, urmăresc un scop legitim și sunt proporționale.

În speță, perceperea sumei de 36 268,88 lei reprezintă aplicarea directă a unei norme legale clare (art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1569/2002), urmărind protejarea intereselor fiscale ale statului, fără a putea fi calificată drept arbitrară.

Astfel, urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Oriol Adrian și Oriol Victor în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul judiciar notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide a respinge apelul declarat de Oriol Adrian și Oriol Victor şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat

pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Apelul declarat de Oriol Adrian și Oriol Victor se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 5 iunie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae